

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
I. JAZYK MEDICÍNY.	13
Úvod do medicínské terminologie	15
Terminologie a nomenklatura	15
Zvláštnosti lékařské terminologie	15
Požadavky na správnou lékařskou terminologii	16
Chvála slovníků	17
Jazykové korpusy.	18
Exkurze do lingvistiky	18
Pravopis a odborná terminologie aneb jak se to vlastně píše?	22
Etymologie aneb kde se to slovo vzalo?	23
II. HISTORIE MEDICÍNSKÉHO JAZYKA	25
Názvoslovné vzpomínky na minulost	27
Co vyprávějí staré písemnosti	27
Co se píše v Kropfově slovníku	27
Svědectví úmrtních matrik	28
Osudy názvosloví	29
Malý terminologický glosář k názvosloví	30
Jak a čím se léčilo	32
Léky	32
Pomíjivá sláva	33
Kdo léčil nemocné a pečoval o ně.	35
Institucionální péče.	37
Sestry aneb od pečování k ošetrovatelství.	39
Historie pečovatelství a ošetrovatelství.	40
Ošetrovatelská péče a ošetrovatelství	41
Diferencovaná péče	42
Proč se nyní vyjadřujeme jinak než dříve?	42
Jak se mluvilo a psalo začátkem minulého století.	43
Trendy současného odborného jazyka	44

Neologismy v medicíně: verbalizace nových skutečností	45
»Takyterminologie«	47

III. MEDICÍNA V UMĚNÍ A MEZI LIDMI 49

Lékařská idiomatika aneb mudroslovná sbírka přísloví a rčení	51
Vybraná úsloví a rčení související s medicínou.	51
Abecední slovníček lidových rčení s medicínskou tematikou	54
Malý idiomatický glosář	55
Jazyková ontogeneze aneb lidové výrazivo od přednarození až do posmrtní	56
Nekonvenční názvosloví aneb pikantní jazykověda	58
Lékařská hantýrka	58
Zvláštnosti lékařského slangu	58
Sterkologie	59
Názvosloví záchodové	59
O moči a močení	59
Nadávky	60
Medicína v krásné literatuře	61
Medicína nabízí svůj slovník.	63

IV. PROČ SE TO TAK JMENUJE 65

Kdo to vymyslel? Autorství medicínských názvů	67
Pomníky a pomníčky aneb po kom se to vlastně jmenuje?	70
Od Eróta po Thanata	81
Malý biblicko-medicínský almanach	84
Symboly – zakódované výpovědi	87
Symboly inspirované lidským tělem	88
Symboly inspirované patologií	90
Náboženská symbolika a atributy světců	90
Tzv. ochranní světci.	92
O čem vypovídají.	92
Symbolika kolem umírání a smrti	93
Piktogramy, panáčky a panenky	94
Pověry.	94
Kde si příznakosloví také hledalo a našlo jména	94
Názvy etiopatogenetické	95
Pojmenování související s prognózou.	95
Výrazivo kolem šedivých hlav	96
Glosář gerontologické terminologie.	96
Stáří a staří	99

Nové poznatky v gerontologii vyžadují nové jazykové vyjádření . . .	100
Zkratky a zkratková slova v medicíně	101
Latinské zkratky	101
Současný svět zkratek	102
ZÁVĚREM	107
PŘÍLOHY	111
Nejdůležitější anatomické názvy a jejich zkratky	113
Latinsko-řecké odborné termíny a jejich české ekvivalenty.	113
Vybrané příklady.	113
Méně často užívané odborné termíny a jejich české názvy	115
V textu zmíněné osobnosti, které daly jméno medicínským termínům	115
Klasifikační systémy – pořádek v medicínském názvosloví.	119
MKN 10.	120
Klasifikace TNM.	120
Systém DRG (diagnosis related group)	120
Systém ošetrovatelských diagnóz – NANDA.	120
Funkční klasifikace. Kvantifikační metody	121
Klasifikace NYHA.	121
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	123